

Vejledning om institutionelle forandringer af visse uddannelsesinstitutioner ved sammenlægning (fusion), spaltning og virksomhedsoverdragelse

Institutionel forandring kan ske ved fusion, spaltning eller virksomhedsoverdragelse. Fusion og spaltning sker efter reglerne i bekendtgørelse nr. 929 af 19. november 2002 om sammenlægning og spaltning af visse uddannelsesinstitutioner. En virksomhedsoverdragelse følger de almindelige formueretlige regler herom. Retsvirkningen af at følge reglerne i bekendtgørelsen er, at der opnås universalsuccession, hvorved alle rettigheder og pligter som helhed overføres til den nye institution. Der foreligger en slags særligt lovbundet debitorskifte, der fraviger en af formuerettens grundregler om, at et debitorskifte kræver kreditors samtykke. Ved en virksomhedsoverdragelse finder derimod de almindelige regler om debitorskifte anvendelse, herunder opnåelse af hver enkelt kreditors samtykke.

Når institutioner laver henholdsvis fusioner og spaltninger såvel som virksomhedsoverdragelser, vil ministeriet gøre opmærksom på, at institutionerne meget vel kan være underlagt virksomhedsoverdragelsesloven (Lovbekendtgørelse nr. 710 af 20/08/2002 om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse). Der er tale om en beskyttelseslov med rødder i EU-retten, der skal beskytte de ansattes rettigheder. Det er alene institutionernes ansvar, at overholde denne såvel som anden lovgivning, men opmærksomheden henledes særligt på denne, fordi virksomhedsoverdragelsesloven har et bredt anvendelsesområde.

Fusion og spaltning

Ved fusion og spaltning nedlægges, ophører eller opstår en eller flere institutioner som en selvstændig(-e) institution(-er). Det kan ske på følgende måder:

- Ved fusion optager en institution en eller flere andre og videreføres herefter som en ny selvstændig institution. Den eller de optagede institutioner ophører med at eksistere som selvstændige institutioner. De afløses af en ny selvstændig juridisk enhed - den sammenlagte institution – der overtager alle rettigheder og forpligtigelser, og som fortsætter i de ophørte institutioners sted. Den nye institution og vedtægtsændringerne afledt af fusionen skal godkendes af Ministeriet.
- En institution spalter dele af institutionen til en anden eller andre institutioner. Den fraspaltede del videreføres i den anden institution, der har overtaget den spaltede dels rettigheder og forpligtigelser.

Beslutning om fusion/spaltning træffes efter bestemmelserne herom i institutionernes vedtægter, herunder quo rum- og afstemningsregler.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK), Økonomisk Administrativt Center (ØAC) skal godkende institutionsforandringen og de vedtægtsændringer, der følger med forandringen.

Af hensyn til institutionernes videre arbejde med forandringen og ministeriets mulighed for at få overblik over, om forandringen indgår som et hensigtsmæssigt led i en landsomfattende planlægning til opfyldelse

af konstaterede eller forventede behov for selvejende institutioner, skal der tidligt i forløbet indledes en dialog med STUK, ØAC med henblik på at en accept af de institutionelle ændringer.

Bestyrelserne i de involverede institutioner bedes udarbejde og elektronisk indsende følgende materiale:

1. Kort beskrivelse af de involverede institutioner (udbudsgrundlag, rekrutteringsområde og ressourcer)
2. Sammenlægningsredegørelse. Det vil sige, at forandringen skal beskrives og begrundes, og der skal redegøres for dens perspektiver for opgavevaretagelsen, herunder institutionernes uddannelsesudbud. Redegørelsen skal særligt indeholde en undersøgelse af overensstemmelsen mellem de vedtægtsmæssige formål i de selvejende institutioner, der deltager i fusionen, samt eksistensen af aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra en eller flere af de deltagende institutioner. Redegørelsen skal endvidere indeholde oplysninger om eventuelle aftaler mellem de deltagende institutioner om en bestemt anvendelse af midler i den fortsættende institution.
3. Redegørelse for de økonomiske og administrative perspektiver.
4. Redegørelse for institutionens lokaler (lejemål – egne bygninger), herunder analyse af kvadratmeterbehov og redegørelse eventuelle tilpasninger i bygningsmassen, dvs. en lokaliseringsplan.
5. En revideret, fælles regnskabsopstilling, der udviser samtlige aktiver og passiver i hver af institutionerne, de reguleringer, som overtagelsen antages at ville medføre, samt udkast til en åbningsbalance. Datoen for åbningsbalancen må ikke ligge mere end 6 måneder forud for sammenlægningsredegørelsens underskrivelse.
6. En revideret resultatopgørelse, anlægsoversigt og balance for hver af de institutioner, der skal sammenlægges, for den forløbne del af regnskabsåret forud for åbningsbalancen (Dette er kun relevant, hvis forandringen ikke gennemføres pr. 1. januar).
7. Dokumentation for bestyrelsernes beslutning om ansøgningen.
8. Revisorerklæringer – institutionernes revisorer afgiver erklæring om, hvorvidt forandringen kan antages at medføre forringelser af muligheden for fyldestgørelse af kreditorerne i den enkelte selvejende institution, der deltager i forandringen.
9. Tidsplan for fusionsprocessen.
10. Udkast til vedtægt for fortsættende institution.

Redegørelserne skal underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer i de deltagende institutioner.

Er der tvivl om, hvad ansøgning om godkendelse skal indeholde kan ØAC kontaktes.

I forbindelse med godkendelsen af ansøgningen kan ministeriet stille vilkår og betingelser for det videre arbejde med forandringen. Ministeriet kan som betingelse for godkendelse foreskrive særlige vilkår.

Når Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har godkendt forandringen, indrykker ministeriet en bekendtgørelse i Statstidende om modtagelsen af de under pkt. 1-10 nævnte dokumenter og godkendelsen.

Hvis revisorerklæringen har været uden forbehold, og ministeriet ikke har knyttet vilkår til godkendelsen, anses institutionsforandringen for endeligt gennemført ved ministeriets endelige godkendelse. Antages det derimod i revisorerklæringen, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse forringes ved forandringen, skal det i bekendtgørelsen i Statstidende anføres, at kreditorerne inden 4 uger efter, at fusionen/spaltningen er bekendtgjort, kan anmelde deres fordringer, hvis fordringerne er stiftet forud for bekendtgørelsen, og hvis

der ikke er stillet særskilt sikkerhed. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan forlanges betryggende sikkerhed.

Institutionsforandringen anses i disse tilfælde for gennemført og rettigheder og forpligtelser anses for overgået til den nye institution eller fortsættende skole, når

1. eventuelle krav fra kreditorer er afgjort,
2. eventuelle af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling stillede betingelser er opfyldt, og
3. fusionen er endeligt godkendt af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

Inden 4 uger efter, at fusionens retsvirkninger er indtrådt, jfr. foregående afsnit, skal bestyrelserne i de deltagende institutioner indgive anmeldelse herom til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, der bekendtgør den endelige gennemførelse af fusionen i Statstidende.

Størstedelen af de spaltninger, som ministeriet godkender, godkendes med regnskabsmæssig tilbagevirkende kraft. Det vil sige, at omdrejningspunktet for institutionernes indsendte regnskabsmateriale og åbningsbalance typisk vil være årsregnskabet for det senest afsluttede regnskabsår. Såfremt fusionen sker på et fremskredent tidspunkt i regnskabsåret, kan ministeriet som betingelse for godkendelse foreskrive særlige vilkår

Virksomhedsoverdragelse

I visse tilfælde ved mindre overdragelser af veldefinerede dele af en institutions aktiviteter til en anden institution, f.eks. ved overdragelse af en AMU-afdeling fra et AMU-center til en anden institution, kan man anvende virksomhedsoverdragelse. Virksomhedsoverdragelsen forudsætter, at man kan definere det, der skal overdrages (personale, aktivitet, bygning/lejekontrakt m.m.).

Ansøgningen om godkendelse af virksomhedsoverdragelse skal afspejle kravene til en endelig aftale om virksomhedsoverdragelse, jf. nedenfor.

Overdragelsen gennemføres som en aftalebaseret virksomhedsoverdragelse. Det kræver, at kreditorernes samtykke indhentes til overdragelsen af de forpligtelser, der knytter sig til den pågældende afdeling.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling lægger med kravet om kreditorernes samtykke afgørende vægt på, at tilrettelæggelsen af udlægningen som aftalebaseret virksomhedsoverdragelse tilgodeser samme hensyn til evt. kreditorer som tilrettelæggelse af en spaltningsprocedure i henhold til bekendtgørelsen herom.

Ministeriet lægger også afgørende vægt på, at indholdet i den virksomhed, der overdrages, foreligger fuldt belyst for såvel den afgivende institution som den modtagende institution.

Generelt bør der i udformningen af udlægningsaftaler tilvejebringes et så fuldstændigt billede som muligt af aktiviteter, tilskud, forpligtelser, rettigheder, knyttet til de enkelte afdelinger, der skal udlægges, herunder forpligtelser og rettigheder i tilknytning til det personale, der udlægges. Endvidere skal der have været taget stilling til afdelingens ejendom.

Formålet med aftalen er, at gøre det muligt for bestyrelserne på den afgivende og den modtagende institution at danne sig et overblik over udlægningens indhold (aktiviteter, udgifter, indtægter, forpligtelser og rettigheder) og dermed over det fremtidige institutionsgrundlag efter udlægning på hhv. den afgivende institution og den modtagende institution. Aftalen skal desuden tjene som grundlag for at indhente kreditorernes samtykke til overdragelse af forpligtelser fra den afgivende institution til den modtagende institution.

Aftalen skal underskrives af alle medlemmer af de involverede institutioners bestyrelser.

Aftalen skal angive formål med aftalen, aftalens grundlag og overdragelsestidspunkt.

Aftalen skal som minimum redegøre for overdragelsen af flg.:

1. De uddannelsesmæssige og regionale forpligtelser (udbudsgodkendelser, regionalt grundlag).
2. Personale med tilhørende rettigheder og pligter.
3. Ejendomme/lejemål.
4. Udstyr og inventar, herunder e-mailadresser, telefonnumre og andre kommunikationslinjer.
5. Tilskudslofter.
6. Kreditorer og debitorer.

Flg. oversigter skal vedlægges aftalen ad de enkelte punkter:

1. Oversigt over udbudsgodkendelser og regionale grundlag
2. Oversigt over personale og hertil hørende ansættelsesvilkår, herunder diverse lokalaftaler, kutymer og individuelle aftaler vedr. personaleforhold, som gælder for den pågældende afdelings medarbejdere.
3. Oversigt over lejemål eller medfølgende ejendomme, herunder lejeaftaler og skøder samt ejendommens gæld.
4. Oversigt over udstyr og inventar, der følger med udlægningen, herunder møbler, servere, computere, kabel- og ledningsnet, kontormaskiner, telefoncentraler/telefoner, video- og audioudstyr samt leje-, leasing- og licensaftaler i tilknytning hertil.
5. Oversigt over tilskudsloft.
6. Oversigt over kreditorer og debitorer med beløbsangivelser.

Desuden skal afdelingens regnskab for regnskabsåret vedlægges. Regnskabet skal i videst muligt omfang følge regnskabsopstillingen for selvejende institutioner, samt indeholde dokumentation for, at primo-beholdningerne er overført fra den afgivende institution til den modtagende institution.

Vedrørende fordeling af igangværende aktiviteter for det aktuelle undervisningsår skal aftalen redegøre for principper for afregning af mellemværender mellem institutionerne.

Ledelse m.m.

Det vil i tiden indtil Ministeriets endelige godkendelse stadig være de hidtidige bestyrelser, der fungerer og har det formelle ansvar for de respektive institutioner. Der kan dog aftales dannelsen af en interim-bestyrelse svarende til den kommende bestyrelse, som arbejder med de eksisterende bestyrelsesmedlemmers accept. De eksisterende bestyrelser kan ikke bindende uddelegere deres kompetencer eller lign., da

dette er uforeneligt med deres ansvar. Der vil således være tale om en interim-bestyrelse, der vil være funktionsdygtig, netop fordi de respektive bestyrelser løbende accepterer interim-bestyrelsens dispositioner. Da den sammenlagte institution først godkendes i henhold til loven ved ministeriets endelige godkendelse, bør der ikke udsendes pressemeddelelser herom, før godkendelsen foreligger. Imidlertid er der intet til hinder for, at der udsendes pressemeddelelser om, at de respektive institutioner har indgået en aftale om at fusion m.m.

Pernille Harbo Enevoldsen, Institutionspolitisk kontor I.

Revideret februar 2016 af Camilla Emilie Stauber, ØAC.

